

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{x^2 - 1}$

α. Να βρεθεί το πεδίο ορισμού της.

Μονάδες 5

β. Να δείξετε ότι ο ρυθμός μεταβολής της f , όταν $x=3$, ισούται με $\frac{3\sqrt{2}}{4}$.

Μονάδες 10

γ. Αν $h(x) = \frac{f(x) - \sqrt{3}}{x - 2}$, για $x \neq 2$ να υπολογίσετε το $\lim_{x \rightarrow 2} h(x)$.

Μονάδες 10

Λύση:

α. Πρέπει $x^2 - 1 \geq 0 \Leftrightarrow x \leq -1$ ή $x \geq 1$ (το $x^2 - 1$ το θεωρώ τριώνυμο με $a=1>0$ και ζητάω πότε γίνεται ομόσημο του a ή 0. Αυτό όπως γνωρίζω από Α Λυκείου συμβαίνει για τα x εκτός των ριζών ή για τις ρίζες.)

Άρα $A = (-\infty, -1] \cup [1, +\infty)$

β. Ο ρυθμός μεταβολής της f , όταν $x=3$ είναι το $f'(3)$.

$$f'(x) = \left(\sqrt{x^2 - 1}\right)' = \frac{(x^2 - 1)'}{2\sqrt{x^2 - 1}} = \frac{2x}{2\sqrt{x^2 - 1}} = \frac{x}{\sqrt{x^2 - 1}}$$

$$\text{Άρα } f'(3) = \frac{3}{\sqrt{3^2 - 1}} = \frac{3}{\sqrt{9 - 1}} = \frac{3}{\sqrt{8}} = \frac{3}{\sqrt{4 \cdot 2}} = \frac{3}{2\sqrt{2}} = \frac{3\sqrt{2}}{2\sqrt{2}\sqrt{2}} = \frac{3\sqrt{2}}{2 \cdot 2} = \frac{3\sqrt{2}}{4}$$

$$\text{γ. } h(x) = \frac{f(x) - \sqrt{3}}{x - 2} = \frac{\sqrt{x^2 - 1} - \sqrt{3}}{x - 2}$$

Αν για να βρώ το $\lim_{x \rightarrow 2} h(x)$ αντικαταστήσω όπου $x=2$ βρίσκω $\frac{0}{0}$, έτσι θα προσπαθήσω να απλοποιήσω

το $x-2$

Για $x \neq 2$ ο τύπος της $h(x)$ γράφεται:

$$h(x) = \frac{\sqrt{x^2 - 1} - \sqrt{3}}{x - 2} = \frac{(\sqrt{x^2 - 1} - \sqrt{3})(\sqrt{x^2 - 1} + \sqrt{3})}{(x - 2)(\sqrt{x^2 - 1} + \sqrt{3})} = \frac{(\sqrt{x^2 - 1})^2 - (\sqrt{3})^2}{(x - 2)(\sqrt{x^2 - 1} + \sqrt{3})} = \frac{x^2 - 1 - 3}{(x - 2)(\sqrt{x^2 - 1} + \sqrt{3})} =$$

$$\frac{x^2 - 1 - 3}{(x - 2)(\sqrt{x^2 - 1} + \sqrt{3})} = \frac{x^2 - 4}{(x - 2)(\sqrt{x^2 - 1} + \sqrt{3})} = \frac{\cancel{(x - 2)}(x + 2)}{\cancel{(x - 2)}(\sqrt{x^2 - 1} + \sqrt{3})} = \frac{x + 2}{\sqrt{x^2 - 1} + \sqrt{3}}$$

Έτσι πλέον:

$$\lim_{x \rightarrow 2} h(x) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x + 2}{\sqrt{x^2 - 1} + \sqrt{3}} = \frac{2 + 2}{\sqrt{2^2 - 1} + \sqrt{3}} = \frac{4}{\sqrt{3} + \sqrt{3}} = \frac{4}{2\sqrt{3}} = \frac{2}{\sqrt{3}} = \frac{2\sqrt{3}}{\sqrt{3}\sqrt{3}} = \frac{2\sqrt{3}}{3}$$